

#ANALITIČARI:#

Snažna osobna potrošnja i investicije i dalje podržavaju hrvatsko gospodarstvo, no zbog slabosti industrijske proizvodnje i robnog izvoza, većina makroekonomista procjenjuje da je rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) u četvrtom lanskom tromjesečju blago usporio.

Državni zavod za statistiku (DZS) objavit će idućega tjedna prvu procjenu BDP-a u četvrtom kvartalu 2018., a osam makroekonomista, koji su sudjelovali u anketi Hine, procjenjuje u prosjeku da je gospodarstvo poraslo za 2,6 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije.

Njihove procjene rasta kreću se u širokom rasponu od 2,3 do 3,2 posto.

Bit će to već 18. tromjesečje zaredom kako BDP raste, ali sporije nego u prethodnom, kada je gospodarstvo poraslo za 2,8 posto na godišnjoj razini.

Osobna potrošnja i dalje najjači pokretač

Svi se u anketi slažu da rastu gospodarstva i dalje najveću podršku pruža jačanje osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a.

Na to ukazuje promet u trgovini na malo koji na godišnjoj razini raste već 52 mjeseca zaredom, što nije zabilježeno od kada DZS vodi te podatke.

U posljednja tri lanska mjeseca promet u maloprodaji porastao je, prema kalendarski prilagođenim podacima DZS-a, oko 5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije, brže nego u prethodnom kvartalu.

„Osobna potrošnja podršku pronalazi u solidnim pokazateljima s tržišta rada - padu nezaposlenosti i rastu plaća - oporavku kreditne aktivnosti uslijed razmjeno niskih troškova financiranja, umjerenoj stopi inflacije i visokoj razini potrošačkog optimizma”, navodi jedan od makroekonomista u anketi Hine.

Osobna potrošnja raste zahvaljujući, među ostalim, rastu plaća. Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama iznosila je u cijeloj prošloj godini 6.242 kune, što je za 257 kuna ili realno 2,8 posto više nego godinu dana prije.

Nastavljen rast investicija

Pozitivan doprinos BDP-u očekuje se i od rasta investicija, već 16. kvartal zaredom, na što ukazuje i rast aktivnosti u građevinarstvu.

Prema podacima DZS-a, u prvih 11 mjeseci prošle godine građevinska je aktivnost porasla za 5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije, pri čemu je posljednjih mjeseci rast ubrzan.

„Nakon negativnog niza, nešto zamjetniji rast ostalih građevinskih radova u posljednja tri, četiri lanska mjeseca ukazuje na buđenje infrastrukturnih radova, uz već aktivne radove na zgradama”, navodi jedan od makroekonomista.

Svi u anketi očekuju i pozitivan doprinos državne potrošnje.

Slabost robnog izvoza

„S druge strane, može se očekivati daljnji izraženiji negativan doprinos neto izvoza na kretanje BDP-a”, navodi jedan od makroekonomista.

Rast robnog izvoza dugo je pozitivno utjecao na gospodarstvo, zahvaljujući ponajviše rastu gospodarstva Europske unije, najvećeg hrvatskog vanjskotrgovinskog partnera.

No, u posljednjem vrijeme rast izvoza usporava, što je, među ostalim, posljedica slabosti gospodarstva eurozone.

Na kraju prošle godine Italija je uronila u recesiju jer je njezino gospodarstvo palo dva tromjesečja zaredom na kvartalnoj razini, dok je Njemačka zamalo izbjegla recesiju, a to su dva najveća hrvatska trgovinska partnera.

Nedavno objavljeni podaci DZS-a pokazali su da je vrijednost hrvatskog robnog izvoza u 2018. godini dosegla 107,6 milijardi kuna, što je 2,9 posto više nego u 2017.

To je znatno sporiji rast izvoza roba nego u 2017. godini, kada je skočio 12 posto.

Uz to, u posljednjem lanjskom tromjesečju robni je izvoz čak zabilježio blagi pad.

„Ukupni doprinos neto inozemne potražnje u zadnjem je tromjesečju vjerojatno bio negativan, s obzirom da je uobičajeno manje izražen doprinos turizma, a više robnog izvoza, koji je, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromjesečju zabilježio pad od 0,6 posto”, navodi jedan od makroekonomista.

Prvi pad industrijske proizvodnje u pet godina

Nakon što je godinama jačanje industrijske proizvodnje poticalo gospodarstvo, u posljednje je vrijeme njezin utjecaj negativan.

U posljednjem lanjskom tromjesečju proizvodnja je, prema kalendarski prilagođenim podacima DZS-a, pala više od 3 posto na godišnjoj razini, što je djelomice posljedica i krize u brodograđevnoj grupi Uljanik.

Zbog toga je u cijeloj prošloj godini industrijska proizvodnja pala za 1 posto u odnosu na 2017., što je njezin prvi pad nakon četiri godine rasta.

Sve u svemu, četvrti lanjski kvartal „obilježen je negativnim kretanjima u proizvodnji i povećanjem robnog deficita u robnoj razmjeni s inozemstvom, što je imalo negativan utjecaj na kretanje BDP-a, ali je istodobno nastavljen relativno dinamičan oporavak domaće potražnje, ali i investicija”, navodi jedan od makroekonomista u anketi Hine.

U cijeloj 2018. rast BDP-a 2,7 posto?

Rast hrvatskog BDP-a usporio - pad izvoza i industrijske proizvodnje

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 24 Veljača 2019 09:40

Objavljeno: Nedjelja, 24 Veljača 2019 08:37

Procjene za četvrto tromjesečje na tragu su očekivanja da će rast gospodarstva u cijeloj 2018. godini biti nešto sporiji nego u 2017., kada je zabilježen rast od 2,9 posto.

Prema najnovijoj anketi Hine, osam makroekonomista procjenjuje u prosjeku da bi rast gospodarstva u 2018. mogao iznositi 2,7 posto.

Njihove procjene rasta kreću se u rasponu od 2,6 do 3 posto.

Hrvatska narodna banka (HNB) procjenjuje da je u prošloj godini BDP porastao za 2,7 posto, a toliki rast očekuju i Svjetska banka te Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

Europska komisija, pak, procjenjuje da je lani hrvatsko gospodarstvo poraslo 2,8 posto, a istu stopu rasta očekuje i Međunarodni monetarni fond (MMF).

Vlada je, pak, u rebalansu lanjskog proračuna smanjila procjenu rasta gospodarstva u 2018. s prethodnih 2,9 na 2,7 posto.

(Pripremili: Slavica Cvitanić, Nenad Bach Hina)

